

Đứa trẻ sinh ra và lớn lên tại Hoa Kỳ nói riêng và người nói chung thì tiếp xúc với môi trường nơi có trú nên tính khí, ý niệm, nhân sinh quan và vũ trụ quan theo đó phát sinh. Thông thường những người họ có việc làm như nhà giáo sư, bác sĩ, kỹ sư, chuyên viên v.v. thì giờ giờ có xí nghiệp, công sở không đóng khung tám tiếng đồng hồ mà đôi khi vào đến nhà là phải ngồi vào văn phòng để thêm, nghiên cứu thêm đến ngày mai vào lại họ có những cố gắng để lĩnh hội, để phó những việc đang xảy ra với những thay đổi trong giờ và kỹ thuật, tin học, y khoa, ngôn ngữ. Những người họ có sở kinh doanh thì tất bật với việc cạnh tranh trong thương trường, mỗi ngày tiêu pha không dưới 15 tiếng đồng hồ nếu muốn vận hành tốt các sự nghiệp của mình. Những công nhân viên thì thời gian rõ ràng hơn trong giờ giờ như thể để nhàn, những chế độ “overtime” thông thường giờ nhân viên nhàn hơn thông thường. Nói tóm lại, dù là giờ “white color” hay “blue color” cũng hiếm có thời gian rảnh rỗi để con cái trong lãnh vực giáo dục, chơi vui, chơi đùa, để chơi.

Ai cũng mong muốn con mình phát triển để sống với các hai mặt vật chất và tinh thần để trở thành một công dân hữu dụng trong tương lai, vì vậy sự kiện giáo dục phải được hiểu một cách rõ ràng là con trẻ cần được dạy dỗ (giáo) để cha mẹ mong chúng họ nên chân thiện mỹ (đức) hữu giúp đỡ, giúp người. Nhờ vậy việc giáo dục phát xuất từ trong môi trường thân thiện của gia đình rồi mới đến trường lớp và đến xã hội trong đời. Theo thời thế thay đổi, chúng ta cần phải phân chia thời gian thích hợp để con trẻ lớn lên trong tình thương và trí tuệ mà phải không phải để con, học thuật, hành xử, thì cách luôn hòa quyện trong một đứa trẻ lớn lên cùng thời gian và không gian hiện hữu.

Trong gia đình khi sinh ra và lớn lên dưới bàn tay nâng niu của cha và mẹ bằng các mẹ, đứa trẻ thì hiểu những chế độ bồng bả và trách nhiệm của song thân để với chính nó nên đã trở thành một người tình và một người bạn của chế độ nuôi và ngôn ngữ tay chân hay nét mặt và tiếng la khóc. Hành động giãy ngoáy, khoa tay, đạp chân, nét mặt nhăn nhó khóc là để hiểu của sự đòi hỏi để gì đó từ lúc chế độ nói nên lời. Quan sát những hành vi này mà cha mẹ có thể đáp ứng đòi hỏi của con trẻ như thay tã, cho bú, mẹ bế, ru ngủ v.v.. Dĩ nhiên là cha mẹ, những hiểu của này để dành nên biết ngay sau vài lần quan sát. Điều này không có gì phải lo lắng, những cũng chính những hành vi này của con trẻ, cha mẹ phải hiểu ý những việc cần đáp ứng hay không để sau này có những pháp thức tốt hơn trong cách giáo dục.

- Hãy bình tĩnh đáp ứng, không nên cùn cùn với những sự la hét của con trẻ vì những việc là chúng ta đang làm cho đứa bé một đi tính nhàn nhàn. Chúng ta đang làm việc như một người, vì thế lách hay gì giữ gìn áo mà nghe con trẻ la khóc đòi hỏi khi còn nằm trong nôi, sự đáp ứng là bằng cách người người tốt việc làm sự giúp cho chúng nín khóc lúc đó những tăng sự hiểu và phải hiểu lớn lên. Khi chúng biết đi, yêu cầu đòi hỏi những việc lớn hơn mà cha mẹ không với đáp ứng là sự cau có, giận dữ của bé sự phát sanh. Khi chúng trên mặt mũi mà sự đòi hỏi

không được đáp ứng sự tỏ o cho bé nhng l i l và hành đng cái ghét.

Trên m i tám tu i mà không đ c đáp ứng nhng gì con cái đòi h i là vi c b nhà ra đi d x y ra. Đ a bé d n d n l n lên v i b n ngã to t ng, đ c tài, ích k . Vì s tại h i nh v y nên b c cha m c n bi t cách đ giáo đ c t khi con cái còn n m nôi nh thái đ thanh th n, th a mái, không quá quan tâm và lo l ng đ n ti ng la khóc. N u đ c thì hãy ch đ i khi nào con tr n m im, không gi y gi a tay chân thì ta m i đáp ứng nhng yêu sách nh cho bú, thay tã, m b ng. Đây là b c th nh t trong vi c t p đ a bé kiên trì ch đ i.

Tuy v y, khi con tr nói chuy n, cha m c n nghiêm túc l ng nghe và khuy n khích cho con nói h t ý nghĩ đang đi n ra trong đ u óc non tr . Đ ng bao gi phán m t câu ch n h ng r ng, “con nói b y” mà t t n phân tích đ ng sai nh th nào. Tr con không đ ngôn t đ đi n đ t ý ki n nên th ng nói đi nói l i m t chuy n nào đó, hãy kiên nh n giúp cháu b ng s l ng lòng đ nghe h t chuy n gì chúng đi n đ t. Đây là c a ngõ mà chúng s ti p t c tâm s t khi ch p ch ng cho đ n khi tr ng thành. Đôi khi tr con cũng có nhng l i ch ng tai, h n hào đ t thái đ ch ng đ i, b c b i và mu n m i ng i quan tâm. Vi c đ u tiên là ph i t tìm hi u nhng hành đng c a con cái đã ti m nhi m t đâu, b n bè hay trong gia đình. Cách c x , nói năng, hành đng c a cha m là bài h c t t nh t mà đ a tr đang phi n b n y h t nh v y. Hãy c n th n theo dõi n u chúng h c t đ m b n ng ngh ch thì nên tìm cách ly gián ngay. Không nên quá quan tr ng nhng vi c đó nh tr i đang s p đ mà hãy nói năng, gi i thích v i chúng b ng ngôn ng t ái yêu th ng c a s tác h i trong vi c nóng n y, b c đ c và h n hào. Đ ng bao gi ch i m ng chúng vì đó là s ph n đ ng l c.

G n gũi và thân m t v i con cái là hành đng khôn ngoan nh t đ d y chúng nhng gì chúng ta mu n trao truy n. Nói v i chúng nhng s c n th n nh nh c nh mang dép, đánh răng đ n vi c an toàn khi đi đ ng đ t p cho con cái nhng ý th c phòng h thân th . S n n p trong phòng c, áo qu n, ăn u ng, t p v là nhng thói quen c n th c t p hàng ngày. Hãy kiên trì khuy n b o nhi u l n và b t chúng t s p x p.

Gia đình là tr ng h c t t nh t đ tr con h p th ch không ph i nhà tr ng, vì v y môi tru ng gia đình g m ông bà, cha m , cô chú, dì c u và anh ch em là t m g ng c c k nh y c m cho con cái noi theo. Do đó, khi trong gia đình có con em đang l n lên thì nhng b c ph huynh, tru ng th ng ph i có trách nhi m d y b o con em b ng cách giáo đ c chính mình c th nh sau:

- Nói năng t t n, l phép v i ông bà, cha m và nhng ng i thân t c ch ng nhng b ng l i nói

mà còn dùng cả thân mình nhường nhịn, cung kính, cúi chào, hân hoan nhìn con, bắt tay thân mật. Đợi bao giờ cãi vã, vắng mặt, người nhà, chị em hay nói xấu nhau thì người không có mặt thì chỉ trong khi con cái hay các em thì hiểu nên đang hiểu nên hiểu nên dạy. Mỗi trường gia đình trẻ nên nghiêm trọng, làm như thế và từ từ khi cha mẹ giận hờn, nói chuyện là nghiêm túc gây ô nhiễm không khí chung quanh và tâm lòng tin tưởng của trẻ con đối với cha mẹ sẽ bị khô héo dần dần rồi thì họ sẽ hiểu mà ít ai kịp nhận ra, nên người cha mẹ nên các cháu bé sẽ dần phát sinh cái gì, dần giận hờn và ăn nói của con. Muốn cho con cái đối xử với mình như thế nào và lúc tuổi trẻ chiểu thì chúng ta phải đối xử thật, cung phụng thành kính với ông bà họ thật lòng trong lúc cùng sống với nhau trong gia đình. Đợi than oán, phỉn trách, bắt đầu con cái thay đổi. Chúng ta cần cái xử lý họ nên cái tốt.

- Gián tiếp ca ngợi những người tốt bụng, hy sinh, hiền hậu, vì làm thiện người nên lợi ích nhân quần, xã hội hay đạo cao đẹp như anh hùng dân tộc, người vợ người viên xuất sắc, người phẩm hạnh cao cả của bao con người sống vì người khác. Đây là những người tốt đẹp trong sáng hay các thiện nhân tuy tốt với mà chúng ta có ý hướng bắt chước và noi theo. Đợi bao giờ ca ngợi thì nên bắt đầu quá đáng, vì ý nghĩ non trẻ của chúng ta thì người bắt đầu thì là cái cánh cửa của cuộc đời. Trong thời gian qua, mặt sự gia đình không được khá hiểu thì nên nên cho các em những sự vật thật và vật thật để ăn uống, áo quần, giày dép, game chơi điện tử, I-phone, tiền mặt v.v. trong khi đó thì sự ghen ghét, thân mật trò chuyện giữa cha mẹ, con cái quá nhiều nên đã để họ hiểu quá tiêu cực như trẻ em sống sinh tâm lý, hướng thiện, thiện cảm và ích kỷ. Ý chí phải được đưa vào vào lên trong cuộc sống để ý gian khổ trước mặt sự thui chột, các em được biết cuộc sống nghèo khổ, và cần cần các em sẽ thua sút bề ngoài mặt khi cùng bắt đầu chân vào người người của cuộc đời.

- Dạy cho con cái biết cách tiết kiệm vì đó là một hành lành trong tâm trí. Không cho phép con cái ăn uống phung phí như mua chiếc bánh hamburger để ăn rồi có mặt miếng rơi vào sọt rác. Làm cha mẹ phải cần để người nhà hành động ngay lập tức bắt người sống giữa người và nên đối với Châu Phi, với Việt Nam hay ngay cả tại Hoa Kỳ. Nói về nhân quả của sự phung phí đến đến cảnh nghèo khổ và sau v.v... và dạy cho các cháu biết cách nghĩ và người khác.

- Hướng dẫn đến sự sống tâm linh từ khi còn bé thơ, để bé lớn trong niềm tin tôn giáo bao giờ cũng được đức hiền lành nên mặt cháu bé vô tội. Hãy nhìn thấy kẻ của các quốc gia có tôn giáo với những người Công Giáo rõ, để bé có khuynh hướng bắt đầu, bắt đầu, làm tốt, để trả các quốc gia theo chủ nghĩa vô thần khá phức tạp nên so với các quốc gia có niềm tin dân chủ và tôn giáo. Hướng dẫn ý niệm làm lành tâm là một thiện đức vô hình ngăn cản con cái không dám hành động sai quấy dù không ai biết, người ta với hiểu “được đức cách mạng” là hành động sai quấy để phát sinh nên đưa đi đến đức với những người có trách nhiệm. Do đó mà trong các nước xã hội chủ nghĩa, các em bé lớn lên có khuynh hướng ăn cắp vặt đến đến tham nhũng, họ là thành quả của niềm tin mà Việt Nam đang trải qua mặt thế hệ cay đắng như mặt đến hình thức thế. Tuy nhiên, các bậc phụ huynh cũng nên thức tỉnh sự chánh tín là tin tưởng đúng đến vào mặt sự kiện, mặt hành động hay mặt niềm tin mà đi đến đó có lợi cho mình, cho bé và cho người khác. Ví

## Cách dạy trẻ Việt trẻ hiếu ng

T&#225;c Gi&#7843;: Nguyễn Hoàng Dũng, Ph. D.

Th&#7913; Ba, 16 Th&#225;ng 12 N&#259;m 2008 21:25

---

Đồ phồ huynh hồồ ng đồ n con cái tin vào nhân quồ cho thâm thúy sồ giúp chúng vồồ n tồ i nhồ ng mồ c tiêu cao rồ ng. Hồồ ng đồ n tin tồồ ng cuồ c đồ i vô thuồ ng đồ cồ i tồ o hiồ n tồ i v.v., nhồ ng cũng xin đồ ng hồồ ng đồ n nhồ ng kiồ u tà tín hay mê tín đồ đoan nhồ viồ c đồ t vàng mồ, sồ mu rồa, cồ u thồ n khồ n thánh theo giúp cho thi đồ u v.v. mà đồ i không chồ u hồ c bài thì hồ u quồ trồồ c vồ chuồ i là đồ u chồ c chồ n xảy ra.

- Tâm tồ ái cồ a ngồồ i mồ và tính nghiêm khồ c cồ a ngồồ i cha là hai giồ i hồ n quan trồ ng trong sồ phát triồ n tính cách cồ xồ mà đồ a trồ đồồ c ngồ m ngồ m thồ m thồ u vào tim óc. Do đó, nồ cồồ i cồ a ngồồ i mồ thồồ ng đồ nh hồồ ng đồ n tính khí cồ a trồ con, khi đồ n tuồ i trồồ ng thành, đồ a bé sồ đồ dàng nhồ n miồ ng cồồ i vồ i trồ n vồ n tâm tình thồồ ng yêu. Bên cồ nh đó, đồ a bé sồ rồ t nghiêm túc trong nhồ ng viồ c sai trái cồ a ngồồ i khác bồ i tính khí cồ a cha truyồ n thồ. Vì vồ y mà trong mồ i gia đình, ngồồ i cha phồ i thồ hiồ n nhồ ng nguyên tồ c đồ y con giốn tiồ p sau đây:

- Nói năng nghiêm túc vồ i bồ n bè, vồ i nhồ ng nguồ i trồồ ng thành trong gia quyồ n.

- Lồ ng nghe khi có ai phát biồ u, dù là đồ i nghồ ch ý kiồ n, đồ ng cồ t ngang.

- Hồồ ng đồ n gia đình thồ c hành viồ c lồ nghi tôn giáo đúng phép. Nhồ ng ngày lồ quan trồ ng hay giồ chồ p cúng kồ trong gia tồ c, ngồồ i cha tìm cách giồ ng giồ i cho con cái biồ t nhồ ng ý nghĩa tâm linh này. Trên thồ c tồ, viồ c cúng giồ là mồ t bài hồ c cho con cháu noi theo, vì vồ y hầy nhân cồ hồ i này mà hồồ ng đồ o cho các cháu tồ p thồ c hành, nồ u không thì mai sau các cháu sồ rồ t xa lồ vồ i nghi thồ c cúng tồ nồ i ngoồ i, đồ n lúc đó thì đồ ng mong nhồ ng phong tồ c tồ p quán, văn hóa nồ nồ p cồ a gia tồ c đồồ c lồ u truyồ n mà chính phồ huynh lồ i là nhồ ng nồ n nhân thồ i đồ i.

- Không ăn nhồ u khoác lác vồ i bồ n bè trong khi con trồ đang chồ ng kiồ n cuồ c vui.

- Khi làm viồ c lồ t vồ t nhồ tồồ i cây, làm vồồ n, rồ a rau, đồ n chén v.v. cha mồ nên khuyồ n khích các cháu trên 7 tuồ i trồ c tiồ p tham gia. Các cháu cồ m thồ y mình có khồ năng, nhồ vồ y thì tình thồ n hồ p quồ n đồồ c hình thành rồ t sồ m, tồồ ng lai cháu bé sồ đồ dàng thành công trong mồ t cồ xồồ ng hay công ty vì bồ n tính hài hòa công viồ c.

- Ngôn ngồ tiồ ng mồ đồ : Ngồồ i Việt Nam mà không giúp cho con trồ cồ a chính mình biồ t nói

Chờ đợi y cho con trở lại cách sống đời lập bằng những bài học đức tin gần gũi, từ khi các cháu ý thức và ăn mặc thì đỡ chúng tôi giữ quần áo, giày dép, từ lo liệu những phụ huynh phải theo dõi từng hành động và hướng dẫn con trẻ, dần dần chúng sẽ hiểu quy tắc những việc và vị trí của mình. Dĩ nhiên phụ huynh không nên trông đợi sự hoàn hảo tuy nhiên điều đó là một mục tiêu, nếu hành động như vậy sẽ làm cho đứa trẻ mất tính tự tin. Hãy tìm cách nói chuyện và sinh hoạt thật vui vẻ cho gia đình để tình thân hòa ái, đừng biết khuyến khích chúng kéo ra những gì tốt đẹp hàng ngày ở trường học, rồi ngồi bên bếp lửa tôn trọng lòng nghe thấy lời khuyên khích nếu họ ý thức được, hoặc ngăn cấm nếu họ có chịu hướng tại nơi, bởi vì thế. Nếu những việc tốt đẹp thật sự như con cái được đi chơi khá, thoải mái tính cao thượng thì cũng nên từng bước chúng bằng cách cùng nhau đi xem phim hay cho chúng chọn món quà mà thích hợp với khả năng của gia đình. Ngược lại nên phân tích cách thức bằng sự yêu cầu những gì chúng làm sai, không nên mong muốn làm những gì tốt đẹp của đứa bé đang lớn lên.

- Bố ăn sáng sẽ giúp trẻ đi học khỏe mạnh, tiếp nhận tốt những kiến thức nhanh chóng, không buồn ngủ, mệt mỏi trong giờ học. Chính sự quan tâm này mà phụ huynh cần lưu tâm bằng cách bắt buộc con em phải ăn sáng trước khi đi vào lớp học. Khi đi học về nên giúp con em làm bài tập ngay vì đó là thời gian tốt nhất để học học gì thầy cô đã giảng dạy. Nên cấm việc chơi game sau khi về ăn cơm chân về nhà. Việc xem TV cũng nên quy định thời gian và chương trình vì ngoài sự bổ ích về thông tin, giải trí cho trẻ con, TV lại chi phí cho những câu chuyện bạo động, dâm ô, thù hận rất đáng lên án sẽ ảnh hưởng rất lớn đến đầu óc non trẻ của con em chúng ta.

Bố mẹ phụ huynh khôn ngoan nên tránh những sai lầm để giáo dục con là so sánh con mình không giỏi bằng con bạn mình, hay bằng tuổi mình khi còn nhỏ; để con này sẽ làm cho con cái ỉn, bất mãn và chúng có khuynh hướng để thêm. Nên tìm hiểu nguyên nhân yếu kém của chúng rồi tìm cách giúp đỡ. Hơn nữa khi thầy con cái bị tiêm nhiễm thói hư tật xấu thì cũng nên phân tích kỹ lưỡng, không đổ lỗi cho bạn bè mà phải quan sát hành vi của chúng, nhận ra sự sai quấy từ con cái. Có biết được nguyên nhân mới có cách giáo dục quy tắc tốt đẹp. Hãy khuyến khích cho chúng tâm sự với phụ huynh như bạn bè, để nghe tra hỏi, chỉ răn và áp dụng quy định họ quá đáng sẽ khiến chúng không bao giờ mắc lỗi. Nếu phụ huynh có sai để con cái xin lỗi con, để áp dụng tình thân và để học sai phạm về chúng, để con này trẻ con bạo và không cãi lại những sự phạm lỗi suốt khoanh quanh đời niên thiếu. Do đó, hãy khôn ngoan, bình tĩnh khi nghe những báo cáo về con cái học học, tìm ra những nguyên nhân cần thay đổi mới có thể tốt. Để con này nóng lòng để con này ồn ào, la mắng và quát tháo, học học còn tốt và tình cảm gia đình sẽ bị sốc mà để lại trẻ buồn ngủ lâu dài, ảnh hưởng đến tâm trí chúng. Trong những cuộc nói chuyện, tranh cãi thì phụ huynh ít khi những học con cái, đây là một cách để con này tin, tài giỏi hơn và khả năng thuyết phục của đứa bé mới lớn.

Phụ huynh cũng nên tìm hiểu gia đình, hoàn cảnh và môi trường của học để biết mà con mình thân thích. Bạn bè để ảnh hưởng đến tính tình và thói quen vì sự bất chấp, do vậy mà con cái theo đám bạn có những hoàn cảnh như cha mẹ chúng hay say sưa, như nhậu, đánh lộn, chơi rượt, cần biết thì phụ huynh nhất định phải can thiệp để con cái học học tốt đã thân thiện, để biết là sự la cà đến nhà bạn bè chơi đùa hay ngay cả học bài thêm. Phải giới hạn giờ giấc về nhà của con em về thành niên, không nên cho phép chúng quy tắc những học giờ giấc ngoài tầm kiểm tra của phụ huynh. Khi con cái xin phép đi đến nhà bạn thì cũng cần biết để an toàn, nếu chơi nhậu, để nghe bao giờ quát tháo rồi học học chơi biết giờ này chúng ở nhà ai.

Nói tóm lại, dạy con trẻ vượt tội hại người là một nghệ thuật nhân bản tuy vậy và phức tạp. Cần để con này học học nhân tính gia đình êm ấm học cùng nhau phát triển một xã hội lành mạnh, yêu thương và chia sẻ. Thời gian giáo dục trẻ em là cách giáo dục chính mình bằng lời nói, cách chơi, hành động, sự hoà ái trong gia đình trước tiên. Để lại học học tốt cần học học gì mà thân bằng quy định thu của cha mẹ anh em của chúng sinh hoạt học ngày, vì vậy mà bài học cho con em là

## Cách dạy trẻ Viết chữ h và ngoặc

Tên: Nguyễn Hoàng Dũng, Ph. D.

Thị trấn Ba, 16 Tháng 12 Năm 2008 21:25

---

Chúng ta làm sao để trẻ tập viết chữ h và ngoặc hòa thuận yêu thương và tôn trọng kính, tôi nói không làm tổn hại đến người mà quy định nên những giá trị đích thực của thông tin, lòng nhân ái để lòng và để biết phải biết nên có trên mỗi với con cái để sự cảm thông hai chiều luôn được hài hòa, thành thật và chia sẻ tốt đẹp những điều sâu kín dù đó là việc chúng ra gì.

Kính chúc các bậc phụ huynh thành công trên việc dạy dỗ con cái thành đạt công danh và nhân ái trên xã hội.